

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Abdullah Koç

HDP Ağrı Milletvekili

1984 yılında üretime başlayan Ağrı Şeker Fabrikasının 2021-2022 yılı pancar alım kampanyası 15 Eylül'de başlamıştı. Şeker alım kampanyası bitiminden itibaren 60 gün geçtikten sonra üreticilere ödeme yapılıyor olması başta Ağrı ilimiz olmak üzere ülke genelindeki üreticileri mağdur etmektedir. Ağrı'dan bizlere ulaşan şeker pancarı üreticileri; ürün teslimat ve ödeme sürelerinin uzun tutulmasından kaynaklı mevcut ekonomik tablo karşısında ve artan döviz kurundan kaynaklı zarara uğradıklarını söylediler. Şeker pancarı alım kampanyası süreci bittikten sonra 60 gün daha beklemek istemeyen Ağrı'nın şeker pancarı üreticileri, bekledikleri süre kadar ödemelerine fiyat artışı ilave edilmesini ya da ürün teslim tarihinden sonra ödemelerinin beklemeksizin yapılmasını talep etmektedirler.

Türkşeker; Şeker pancarı ekiminin azaldığı, pandemi şartlarının üretimi zorlaştırdığı 2020-2021 döneminde 1 milyon 100 bin ton şeker üretimi gerçekleştirmiştir. Yıllık kotası 936 bin ton olan Türkşeker ürettiği fazla şekerin yaklaşık 140 bin tonunu ihraç ederek 7 yıl aradan sonra ilk ihracatını yapmış, son 20 yılın ihracat rekorunu kırmış, cari açığa yaklaşık 60 milyon USD olumlu bir etki yapmıştır. Fakat bu durumdan ne Ağrı'daki şeker pancarı üreticisi hak ettiği geliri elde edebilmiş ne de ülkede bulunan diğer şeker pancarı üreticilerinin beklentileri karşılanmıştır. 2021-2022 Döneminde ise Türkşeker 14 fabrikası ile üretime devam etmektedir. Son iki ayda üretilen şeker miktarı yaklaşık 500 bin tondur. Ülkenin yıllık şeker ihtiyacı yaklaşık 2,7 milyon tondur. Türkşeker sorumlu olduğu üçte bir üretimi yapmayı hedeflemektedir.

Türkşeker sadece bu dönemin değil önümüzdeki dönemlerin de planlamasını yapmak zorundadır. Hem şeker pancarı üreticilerinin artan girdi maliyetlerini azaltmak, tarımsal destekleri artırmak, hem de yeterli pancar ekimi ve şeker üretimi için bütün tedbirleri almalıdır. Bunun için de üreticiyi bekletmeden ürün tesliminden hemen sonra ödemenin yapılması ya da geç ödemeden kaynaklı enflasyon koşulları göz önünde bulundurularak ortaya çıkacak olan farkın üreticiye ödenmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

1. 15 Eylül'de başlamış olan, Ağrı Şeker Fabrikasının 2021-2022 yılı pancar alım kampanyası ne zaman sona ermiştir? Ürün teslim kampanyasının bitiminden itibaren ödeme için 60 gün bekletilen şeker pancarı üreticisinin zararının toplamı ne kadardır?
2. Ağrı ve ülkenin diğer şeker pancarı üreticisinin kampanya bitiminden sonra 60 gün bekletilmesinin gerekçesi nedir? Çiftçilerin bu süre zarfında artan girdi maliyetlerinden kaynaklı uğradıkları zararın karşılanması amacıyla Bakanlığınız herhangi bir girişimde bulunacak mıdır?
3. Ağrı'nın şeker pancarı üreticisinin artan girdi maliyetlerini azaltmak, tarımsal destekleri arttırmak, yeterli pancar ekimi ve şeker üretimi yapılabilmesi amacıyla Bakanlığınızın almış olduğu tedbirler nelerdir? Bu tedbirlerin içerik ve kapsamı nedir?
4. Ülkenin şeker pancarı üreticilerini bekletmeden ürün tesliminden hemen sonra ödemenin yapılması ya da geç ödemeden kaynaklı enflasyon koşulları göz önünde bulundurularak ortaya çıkacak olan farkın üreticiye ödenmesi amacıyla ne gibi çözüm önerilerinde bulunacaksınız?
5. Türkşeker ürettiği fazla şekerin yaklaşık 140 bin tonunu ihraç ederek 7 yıl aradan sonra ilk ihracatını yapmış, son 20 yılın ihracat rekorunu kırmış, cari açığa yaklaşık 60 milyon USD olumlu bir etki yapmış olmasına rağmen, bu durumdan ne Ağrı'daki şeker pancarı üreticisi, ne de ülkede bulunan diğer şeker pancarı üreticilerinin hak ettikleri geliri elde edememelerinin nedeni nedir?